

– Да, засега го приемам така, защото нещата потръгнаха добре в няколко посоки. В Германия вече живеят хиляди ромски семейства от България. Неофициалната статистика е, че са над сто хиляди само в Берлин. Това подсказва необходимост от някаква организация, която да подпомогне тези хора, да облскчи адаптирането им в страната, да улесни особено образованието на децата. Така реших да създам фондация, по-точно, както е официално регистриран „Ромски център за интеркултурен диалог”. Към нас се обръщат родители за съвет, за конкретна информация. Не всички знаеха за конкретните улеснения. Ето само един пример: за учениците на емигрантите са предвидени надбавки, удвояват се, ако са две или три в едно семейство. И се роди идеята да създадем и дневни детски центрове като нашите занимални, да приютим учениците, докато родителите са на работа. Новият Център се оказва много търсен, много полезен, звънят на ден стотици хора.

Наред с това обучавам помощник-учители роми от различни европейски държави. Спомняш си, че това правех и в България, с желание, с тази разлика, че тук, в Германия, идеята е посрещната много добре, оценени са усилията, има вече добри резултати – и с малко горчивина си спомням, че преди години, въпреки добрата подготовка, българските помощник-учители не бяха приети в училище.

– Да чуем самите помощник-учители.

Милена Адемович – помощник-учител от Берлин, ромка от Сърбия:

„За първи път видях Христо Ключуков на една изложба, чух за тази нова професия, записах се на курсове при него... Според мен той е много образован. От него научих много за ромската история и култура. Видях част от книгите му. Ние имаме нужда от такива хора като Христо. Той е „нашият професор”.

Звонко Салиевич – помощник-учител от Берлин, ром от Сърбия:

„Мога само да кажа, че той е един от най-образованите роми, с които аз имам възможност да работя. Бих добавил: за мен, за студентите той е нашият идеал. Човек може да мечтае да бъде като него. Аз работя по ромските въпроси и за мен той е пример, който искам да следвам.”